

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

№ 231 (6810) | 4 кастрычніка 1940 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб дзяржаўных працоўных рэзервах СССР.

Пастанова Савета Народных Камісараў Саюза ССР аб утварэнні Галоўнага Упраўлення Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР.

Пастанова Савета Народных Камісараў Саюза ССР аб прызыве гарадской і калгаснай моладзі ў Рамесленыя Вучылішчы, Чыгуначныя Вучылішчы і школы Фабрычна-Заводскага Абудвання.

Пастанова Савета Народных Камісараў Саюза ССР аб назначэнні тав. Маскатава П. Г. начальнікам Га-

лоўнага Упраўлення Працоўных Рэзерваў пры Совеце Народных Камісараў СССР.

У СОВНАРКОМЕ СССР. Аб устанавленні платнасці адукацыі ў старшых класах сярэдніх школ і ў вышэйшых навуковых установах СССР і аб змяненні парадку назначэння стывенды.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ: На пленумах райкомаў КП(б)Б гор. Мінска.

АРТЫБЫТЫ: 1. Мінусон — Міжнародны агляд. Міх. Ларчына — Супроць пошласці.

Н. Стрельчанка — Мінскі шклозавод «Пролетарый» — на ўздыме.

М. Сідаровіч — У чаканні складаных малатараў.

Н. Гірш — Што грэцца за сярэднімі лічбамі.

Е. Рамановіч — Дваццаць першы сезон (да пачатку спектакля ў Першым Беларускам Дзяржаўным ардына Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычным тэатры).

ЗА РУБЯЖОМ: Германскія павядавленні. Англійскія павядавленні. Змяненні ў саставе англійскага ўрада. Ваенныя дзеянні ў Афрыцы.

Створым магутныя дзяржаўныя працоўныя рэзервы СССР!

Публікуемыя сёння Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР «Аб дзяржаўных працоўных рэзервах СССР» і пастановы Савета Народных Камісараў Саюза ССР аб утварэнні Галоўнага Упраўлення Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР, аб прызыве гарадской і калгаснай моладзі ў Рамесленыя Вучылішчы, Чыгуначныя Вучылішчы і школы Фабрычна-Заводскага Абудвання маюць важнейшае дзяржаўнае і народнагаспадарчае значэнне.

Задача далейшага расшырэння нашай прамысловасці патрабуе пастаяннага прытоку новай рабочай сілы на шахты, руднікі, транспарт, фабрыкі і заводы. Без перафарміруемага паўнацэннага састава рабочага класа немагчыма паспяхова развіццё нашай прамысловасці. — гаворыцца ва Указе Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР. І Указ ставіць важнейшую дзяржаўную задачу стварэння дзяржаўных працоўных рэзерваў СССР.

Планавая сацыялістычная гаспадарка азначае, што дзяржава не толькі распараджаецца матэрыяльнымі рэсурсамі і грашовымі сродкамі і размяшчае іх у адпаведнасці з народнагаспадарчымі патрэбамі, але і павінна кіраваць таксама планавым падрыхтоўкай, размеркаваннем і скарыстаннем рабочай сілы. У сацыялістычным грамадстве сістэма падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілы, размеркавання і перафарміравання працоўных рэсурсаў паміж галінамі і сферамі народнай гаспадаркі з'яўляецца важнейшай грамадскай, дзяржаўнай справай. адной з галоўных функцый сацыялістычнай дзяржавы. Без гэтага немагчыма планавая гаспадарка. Як гаворыцца ўказе, што «...памернае размеркаванне рабочага часу па розных галінах вытворчасці азначае першы эканамічны закон на аснове калектыўнай вытворчасці».

Ва ўмовах капіталізму размеркаванне рабочай сілы паміж галінамі народнай гаспадаркі, роўна як і падрыхтоўка кваліфікаванай рабочай сілы, адбываецца стыхійным шляхам. Развіццё капіталізму і супрацьстаяння масавым разарэннем і аблішчэннем працоўнага сямства, разарэннем дробнай буржуазіі ў гарадах, выцясненнем рабочых машынаў. Усе гэта стварае для капіталізму пастаянную многачынную армію беспрацоўных, вымушаных ступаць у заробкія вароты, як мілаш, працы работні. Наўняшч гэтай пастаяннай рэзервай арміі працы з'яўляецца адной з асноўных умоў існавання і развіцця буйнай капіталістычнай прамысловасці.

У дарэвоўшчынай рускай вёсцы сярэдзіна налічвалася 65 процантаў бедняты, акая марне на сваіх жалкіх кавалках зямлі. Штогод мільёны высочай беднаты атраўляліся на заробкі ў горах, ішлі за трыццаць вёрст у паўднёвыя раёны, наймаючыся за грашы батрачышч у кулякоў і памешчыкаў. Галімага годам, яасовая беднота перапаўнала рынак працы ў прамысловых гарадах і раёнах.

У СССР назаўдэй знішчаны беспрацоўе ў гарадах і жабрацтва ў вёсках. Кагасінікі сталі забяспечанымі людзьмі. Але тым самым закрыты, зніклі стаяны прышчы, якія забяспечвалі стыхійны прыток рабочай сілы ў прамысловасць.

У нашай краіне поўнацю знішчана беспрацоўе, назаўдэй накончана з жабрацтвам і разарэннем у вёсках і гарадах, у сувязі з гэтым у нас няма такіх людзей, якія-б вымушаны былі ступаць у прасіцца на фабрыкі і заводы, стыхійна ўтварачы, такім чынам, пастаянны рэзерв рабочай сілы для прамысловасці.

У гэтых умовах перад дзяржавай стаіць задача арганізаваць падрыхтоўку новых рабочых з гарадской і калгаснай моладзі стварэння неабходных працоўных рэзерваў для прамысловасці. — гаворыцца ва Указе Прэзідыума, Вярхоўнага Савета СССР.

Дзяржава павінна забяспечыць сістэматычны прыток неабходнай рабочай сілы ў нашу буйную развіваючуюся прамысловасць. Гутарка ідзе аб расшырэнні сацыялістычным узаўдэйні кваліфікаванай рабочай сілы. У распараджэнні сацыялістычнай дзяржавы павінны быць магутныя, пастаянна папаўняемыя дзяржаўныя працоўныя рэзервы для прамысловасці, без якога не можа развіцца сацыялістычная прамысловасць. Сацыялістычная прамысловасць — база развіцця ўсёй народнай гаспадаркі, кіруючы пачатак ва ўсёй сістэме народнай гаспадаркі. Сацыялістычная індустрыя відзе ўперад усю нашу сацыялістычную гаспадарку, уключаючы рыдні і сельскую гаспадарку, і ўмацоўвае барону краіны.

Для далейшага росту сацыялістычнай прамысловасці неабходна не толькі забяспечыць пастаянны прыток новых папаўняючых рабочага класа, але і стварыць

устойліваю сістэму падрыхтоўкі кваліфікаванай рабочай сілы. Масавая падрыхтоўка кваліфікаваных кадраў ёсць адна з рашаючых умоў росту прадукцыйнасці працы, стварэння багатага прадуктаў, а на гэтай аснове стварэння ўмоў для пераходу да вышэйшай фазы камунізму.

Таварыш Сталін указваў, што «з усіх кантоўных капіталаў... самым каштоўным і самым рашаючым капіталам з'яўляецца людзі, кадры». Восч часу сапраўды гістарычнае значэнне мае Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, які прадугледжвае штогалоўна падрыхтоўку для перадачы ў прамысловасць дзяржаўных працоўных рэзерваў у колькасці ад 800 тысяч да 1 мільёна чалавек шляхам абудвання гарадской і калгаснай моладзі пэўным вытворчым прафесіям у Рамесленыя Вучылішчах, Чыгуначных Вучылішчах і ў школах Фабрычна-Заводскага Абудвання.

Абудаванне ва ўсіх гэтых школах будзе праводзіцца бесплатна; навукаўчыцы ў перыяд абудвання будуць знаходзіцца на ўтрыманні дзяржавы.

Вышэйшае важнае значэнне мае пункт Указа Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб тым, што дзяржаўныя рэзервы рабочай сілы знаходзіцца ў неафармленым распараджэнні Савета Народных Камісараў СССР і не могуць быць скарыстаныя наркаматамі і прадпрыемствамі без дазволу ўрада. Для кіраўніцтва падрыхтоўкі і размеркавання дзяржаўных працоўных рэзерваў утвараецца пры Соўнаркоме СССР Галоўнае Упраўленне Працоўных Рэзерваў, а маюцца свае органы ў рэспубліках, краях, абласнях, у Маскве і Ленінградзе.

Указ устанаўляе, што «ўсе скончыўшы Рамесленыя Вучылішчы, Чыгуначныя Вучылішчы і школы Фабрычна-Заводскага Абудвання лічбныя мабілізаванымі і абавязаны прапрацаваць 4 годны патраў на дзяржаўных прадпрыемствах, па Указанню Галоўнага Упраўлення Працоўных Рэзерваў пры Совеце Народных Камісараў СССР, з забяспечаннем ім зарплату на месцы работы на агучных падставах». Усе скончыўшы пераіначныя вучылішчы будуць карыстацца адтарміноўкамі на прызыве ў Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот на час да скончання чатырохгадовага тэрміна абавязковага для работы ў дзяржаўных прадпрыемствах.

Указ абавязвае старшын калгасаў штогод вызначаць у парадку прызыва (мабілізацыі) на 2 чалавекі моладзі мужчынскага полу ва ўзросце 14—15 год у Рамесленыя Вучылішчы і Чыгуначныя Вучылішчы і ва ўзросце 16—17 год у школы Фабрычна-Заводскага Абудвання на кожнай 100 членаў калгаса і жанчын ва ўзросце ад 14 да 55 год. Гарадскія Саветы дэпутатаў працоўных Указаў абавязваюцца штогод вызначаць у парадку прызыва (мабілізацыі) моладзь у тым-жа ўзросце ў колькасці, штогод устанаўляемай Соўнаркомом СССР.

Да пачатку першага чэрвонага прызыва ў школы і вучылішчы асталася нямногімі больш аднаго месяца. Задачаю кожнай партыйнай і камсамоўскай арганізацыі з'яўляецца правядзенне вялікай налітка-масавай работы, якая павінна забяспечыць правядзенне Указа, у прыватнасці значны прыток заўд добраахвотна паслухаючых у вучылішчы.

У сацыялістычным земляробстве ў выніку механізацыі працы створана велізарная эканомія працоўных рэсурсаў. Вылучыце некаторы часткі моладзі для падрыхтоўкі кваліфікаваных прамысловых кадраў азначае разам з тым адпачынец у сельскай гаспадарцы свабоднай рабочай сілы і скарыстанне яе ў вядучых галінах народнай гаспадаркі.

Імя сумнення, што калгасная і гарадская моладзь з вялікай гатоўнасцю адгукнецца на заклік Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і Савета Народных Камісараў СССР, з радасцю пойдзе ў стварэнне новых школ і вучылішчы. Умовы, стварэныя дзяржавай для гэтай моладзі (бесплатнае адукацыя, утрыманне за кошт дзяржавы, набыццё кваліфікацыі), выключна спрыяльныя — такія ўмовы можа стварыць толькі савецкая ўлада.

Справа гэтай калгасаў і Гарадскіх Саветаў дэпутатаў працоўных — забяспечыць дакладнае выкананне гэтага важнейшага Указа і паслаць у вучылішчы і школы дошчу моладзі. Партыйныя, профсаюзныя і камсамоўскія арганізацыі і ўсе савецкая грамадзянскія арганізацыі шырока палужыравалі Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета і пастановы Савета Народных Камісараў СССР на пытанні аб стварэнні дзяржаўных працоўных рэзерваў СССР і дабіцца наўхільнага правядзення ў жыццё гэтых рашэнняў.

(Перадавы артыкул «Правды» ад 3 кастрычніка).

УКАЗ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР АБ ДЗЯРЖАЎНЫХ ПРАЦОЎНЫХ РЕЗЕРВАХ СССР

Задача далейшага расшырэння нашай прамысловасці патрабуе пастаяннага прытоку новай рабочай сілы на шахты, руднікі, транспарт, фабрыкі і заводы. Без перафарміруемага паўнацэннага састава рабочага класа немагчыма паспяхова развіццё нашай прамысловасці.

У нашай краіне поўнацю знішчана беспрацоўе, назаўдэй накончана з жабрацтвам і разарэннем у вёсках і гарадах, у сувязі з гэтым у нас няма такіх людзей, якія-б вымушаны былі ступаць у прасіцца на фабрыкі і заводы, стыхійна ўтварачы, такім чынам, пастаянны рэзерв рабочай сілы для прамысловасці.

У гэтых умовах перад дзяржавай стаіць задача арганізаваць падрыхтоўку новых рабочых з гарадской і калгаснай моладзі стварэння неабходных працоўных рэзерваў для прамысловасці.

У мэтах стварэння дзяржаўных працоўных рэзерваў для прамысловасці Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР пастанавіў:

1. Прызнаць неабходным штогод падрыхтоўваць для перадачы ў прамысловасць дзяржаўныя працоўныя рэзервы ў колькасці ад 800 тысяч да 1 мільёна чалавек, шляхам абудвання гарадской і калгаснай моладзі пэўным вытворчым прафесіям у Рамесленыя Вучылішчы і ў школах Фабрычна-Заводскага Абудвання.

2. Для падрыхтоўкі кваліфікаваных рабочых металістаў, металургіаў, хімікаў, гарнякоў, нафтавікоў і рабочых іных складаных прафесій, а таксама кваліфікаваных рабочых для марскога транспарта, рачнога транспарта і прадпрыемстваў сувязі — арганізаваць у гарадах Рамесленыя Вучылішчы з двухгадовым тэрмінам абудвання.

3. Для падрыхтоўкі кваліфікаваных рабочых чыгуначнага транспарта — памочнікаў машыністаў, сесараў па рамонтну паравозаў і вагонаў, кацельшчыкаў, брыгадзіраў па рамонтну пуці і іных рабочых складаных прафесій — арганізаваць Чыгуначныя Вучылішчы з двухгадовым тэрмінам абудвання.

4. Для падрыхтоўкі рабочых масавых прафесій, у першую чаргу для вугальнай прамысловасці, горна-руднай прамысловасці, металургічнай прамысловасці, нафтавай прамысловасці і для буйналічэй справы — арганізаваць школы Фабрычна-Заводскага Абудвання з шасцімесячным тэрмінам абудвання.

Старшын Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. КАЛІНІН, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль, 2 кастрычніка 1940 г.

Аб утварэнні Галоўнага Упраўлення Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМИСАРАУ СЮЗА ССР

Совет Народных Камісараў Саюза ССР пастанавіў:

1. Для кіраўніцтва падрыхтоўкі і размеркавання дзяржаўных працоўных рэзерваў арганізаваць пры Совеце Народных Камісараў СССР Галоўнае Упраўленне Працоўных Рэзерваў.

2. У абласнях, краях і рэспубліках стварыць абласныя, краёвыя, рэспубліканскія школы Упраўлення Працоўных Рэзерваў, а ў гарадах Масквы і Ленінградзе таксама і гарадскія Упраўлення Працоўных Рэзерваў, з падначаленнем іх Галоўнаму Упраўленню Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР.

3. Укласці на Галоўнае Упраўленне Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР:

а) Падрыхтоўку дзяржаўных працоўных рэзерваў для прамысловасці і транспарта;

б) Размеркаванне па раёнам Соўнаркома СССР дзяржаўных працоўных рэзерваў, падрыхтаваных у Рамесленыя Вучылішчы, Чыгуначных Вучылішчах і школах Фабрычна-Заводскага Абудвання.

4. Даручыць Галоўнаму Упраўленню Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР да 1 лістапада 1940 года ўнесці на зацверджанне Соўнаркома СССР:

а) План падрыхтоўкі працоўных рэзерваў па прафесіях;

б) Праекты статутаў Рамесленых Вучылішчаў, Чыгуначных Вучылішчаў і школ Фабрычна-Заводскага Абудвання;

в) Нормы расходаў на навукаўчыцы ў Рамесленых Вучылішчах, Чыгуначных Вучылішчах і ў школах Фабрычна-Заводскага Абудвання;

г) Капітальныя расходы на ўтрыманне Рамесленых Вучылішчаў, Чыгуначных вучылішчаў і школ Фабрычна-Заводскага Абудвання на 1940—41 г.г.

д) Прапановы аб забяспечанні навукаўчыцы Рамесленых Вучылішчаў, Чыгуначных Вучылішчаў і школ Фабрычна-Заводскага Абудвання падручнікамі, вучэбнымі дапаможнікамі, ітэрнатамі, адзеннем, абуткам, біялінай, спецыяльнымі прыналежнасцямі і харчаваннем;

е) Прапановы аб стаўках заробатнай

Старшын Савета Народных Камісараў Саюза ССР В. МОЛАТАУ, Кіраўнік спраў Соўнаркома СССР М. ХЛОМАУ.

Масква, Крэмль, 2 кастрычніка 1940 г.

АБ ПРЫЗЫВЕ ГАРАДСКОЙ І КАЛГАСНАЙ МОЛАДЗІ У РАМЕСЛЕНІЯ ВУЧЫЛІШЧЫ, ЧЫГУНАЧНЫЯ ВУЧЫЛІШЧЫ І ШКОЛЫ ФАБРЫЧНА-ЗАВОДСКАГА АБУДВАННЯ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМИСАРАУ СЮЗА ССР

У адпаведнасці з Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР «Аб дзяржаўных працоўных рэзервах СССР» Совет Народных Камісараў СССР пастанавіў:

1. Абавязваць Галоўнае Упраўленне Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР прыняць у перыяд з 10 па 25 лістапада 1940 года, як шляхам прызыва (мабілізацыі), так і шляхам адкрытага (добраахвотнага) набору, у Рамесленыя Вучылішчы і Чыгуначныя Вучылішчы 350 тысяч чалавек і ў школы Фабрычна-Заводскага Абудвання 250 тысяч чалавек з ліку гарадской і калгаснай моладзі мужчынскага полу ва ўзросце 14—15 год у Рамесленыя і Чыгуначныя Вучылішчы і ва ўзросце 16—17 год у школы Фабрычна-Заводскага Абудвання.

2. Абавязваць Галоўнае Упраўленне Працоўных Рэзерваў пры Соўнаркоме СССР да 10 кастрычніка 1940 г. ўнесці на зацверджанне Соўнаркома СССР размеркаванне катэгорыяў прызываемых на кожнай абласці, краі, рэспубліцы ў Рамесленыя Вучылішчы, у Чыгуначныя Вучылішчы і ў школы Фабрычна-Заводскага Абудвання.

3. Абавязваць абласныя, краёвыя, рэспубліканскія Саветы дэпутатаў працоўных і Соўнаркомы Саюзаў іх Аўтаномных рэспублік, зыходзячы з катэгорыяў прызыва на кожнай абласці, краі, рэспубліцы, устанаўліваць да першага лістапада 1940 года колькасць гарадской і калгаснай моладзі, прызываемай у Рамесленыя Вучылішчы і Чыгуначныя Вучылішчы і ў школы Фабрычна-Заводскага Абудвання на кожнай гораду і адміністрацыйнаму раёну, з выніковым рэштным Саветаў дэпутатаў працоўных да 5 лістапада 1940 года размеркаванне колькасць прызываемых з ліку калгаснай моладзі па калгасах.

4. Устанаўліць, што навукаўчыцы як мужчынскага, так і жаночага полу школ Фабрычна-Заводскага Абудвання, разрабіваючых у Рамесленыя і Чыгуначныя Вучылішчы і ў школы Фабрычна-Заводскага Абудвання, карыстаюцца пераважным правам прыёму ў Рамесленыя Вучылішчы.

5. Устанаўліць, што ўсе скончыўшы Рамесленыя Вучылішчы, Чыгуначныя Вучылішчы і школы Фабрычна-Заводскага Абудвання лічбныя мабілізаванымі і абавязаны прапрацаваць 4 годны патраў на дзяржаўных прадпрыемствах, па Указанню Галоўнага Упраўлення Працоўных Рэзерваў пры Совеце Народных Камісараў СССР, з забяспечаннем ім зарплату на месцы работы на агучных падставах.

6. Устанаўліць, што ўсе асобы, скончыўшы Рамесленыя Вучылішчы, Чыгуначныя Вучылішчы і школы Фабрычна-Заводскага Абудвання, карыстаюцца атрыманнем у школах Фабрычна-Заводскага Абудвання на прызыве ў Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот на час, да зыходу тэрміна, абавязковага для работы ў дзяржаўных прадпрыемствах, згодна артыкулу 4 10 гэтага Указа.

Старшын Савета Народных Камісараў Саюза ССР В. МОЛАТАУ, Кіраўнік спраў Соўнаркома СССР М. ХЛОМАУ.

Масква, Крэмль, 2 кастрычніка 1940 г.

Аб устанавленні платнасці адукацыі ў старшых класах сярэдніх школ і ў вышэйшых навуковых установах СССР і аб змяненні парадку назначэння стывенды

Улічваючы ўзростны ўзровень матэрыяльнага добрабыту працоўных і значныя расходы савецкай дзяржавы на будаўніцтва, абсталяванне і ўтрыманне бесперапынна ўстаўляючай сеткі сярэдніх і вышэйшых навуковых устаноў, Совет Народных Камісараў СССР прызнаў неабходным ускласці частку расходаў па адукацыі ў сярэдніх школах і вышэйшых навуковых установах СССР на саміх працоўных і ў сувязі з гэтым пастанавіў:

1. Увесці з першага верасня 1940 года ў 8, 9 і 10 класах сярэдніх школ і ў вышэйшых навуковых установах плату за адукацыю.

2. Устанаўліць для навукаўчыцы 8—10 класаў сярэдніх школ наступныя размеркі платы за адукацыю:

а) У школах Масквы і Ленінграда, а таксама сталічных гарадоў савецкіх рэспублік — 200 рублёў у год;

б) Ва ўсіх астатніх гарадах, а таксама ў сёлах — 150 рублёў у год.

Увага: Указаную плату за адукацыю ў 8—10 класах сярэдніх школ распаўсюдзіць на навукаўчыцы тэхнікумаў, педагогаў чыгуначных, сельскагаспадарчых і медыцынскіх школ і іных спецыяльных сярэдніх навуковых устаноў.

3. Устанаўліць наступныя размеркі платы за адукацыю ў вышэйшых навуковых установах СССР:

а) У вышэйшых навуковых установах, якія знаходзіцца ў Маскве, Ленінградзе і сталічных савецкіх рэспублік, — 400 рублёў у год;

б) У вышэйшых навуковых установах, якія знаходзіцца ў іных гарадах, — 300 рублёў у год;

в) У вышэйшых навуковых установах мастацкіх, тэатральных і музычных — 500 рублёў у год.

4. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

5. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

6. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

7. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

8. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

9. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

10. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

11. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

12. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

13. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

14. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

15. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

16. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

17. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

18. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі долямі два разы ў год: да першага верасня і да першага лістапада.

19. Плата за адукацыю ўносіцца ў адпаведныя навуковыя ўстановы роўнымі доля

П А Р Т Ы И Н А Е Ж Ы Ц Ц Ё

На пленумах райкомаў КП(б)Б гор. Мінска

КАГАНОВІЦІ РАЁН

Адбыўшыся 1—2 кастрычніка Пленум Кагановіцкага райкома КП(б)Б з удзелам сакратараў партарганізацый, дырэктараў прадпрыемстваў і кіраўнікоў устаноў абмеркаваў адно пытанне—справядліва бора райкома аб выкананні рашэнняў В раённай партконференцыі. 3 дакладам выступіла сакратар райкома тав. Нікіфарова.

Рэальная партыйная арганізацыя за справядліва перыяд правала вялікую работу па выкананню рашэнняў партыі і Урада і пастаноў В раённай партконференцыі. Ажыццёвы ўнутрапартыйныя работы, значна палепшылася дзейнасць партарганізацый па прадпрыемствах. Дзякуючы ўмеламу спалучэнню партыйнай і гаспадарчай работы выдучыла фабрыкі і заводы Кагановіцкага раёна выконваючы вытворчыя планы на колькасці і якасці выпускаемай прадукцыі. Фабрыка «Кастрычнік» выканалла 8-месячную праграму на 110 проц., фабрыка імяні Тэльмана—на 107, імяні Куйбышава—на 108, імяні Крупскай—на 102 проц. і т. д. На фабрыцы імяні Крупскай, на заводзе імяні Мяснікова і іншых прадпрыемствах усё камуністы, працуючы ля станка, з'яўляюцца стаханавцамі.

Партыйныя арганізацыі гэтых прадпрыемстваў праарбілі вялікую работу па ажыццяўленню Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня і 10 ліпеня, мабілізавалі калектывы на выкананне задач, якія ставяць перад прадпрыемствамі.

І наадварот, там, дзе партарганізацыі не правалі дастаткова ініцыятыву ў гэтай справе, прадпрыемствы, якія правалі, прававалі дрэнна. Незадважліва чакаецца за правядзенне ў жыццё Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР партарганізацыя фабрыкі імяні Кагановіца. За гэты тэрмін жыццё на фабрыцы было 50 прагулаў і 53 спазненні.

Як след не ўзначалілі барацьбу за правядзенне ў жыццё Указаў камуністы чыгуначнага транспарта. У адным толькі наваронным дэпо было больш 40 прагулаў, прычым 4 прагулы зрабілі камуністы. Чыгуначны прызав працуе ўсё шчыльней дрэнна. За 7 месяцаў план паругі выканана ўсяго на 83,4 проц., выгрукі—на 85,5 проц. Толькі 29 проц. таварных пазавоў адпраўляюцца па графіку.

За ліпеня-жнівень па рабуму мейсца 851 прагула і 497 спазненняў па работу. Выступілі ў спрэчках тт. Васаў (сакратар гаркома), Окунь (завпракурор), Лобач (сакратар партбюро раёна імяні Мяснікова) і інш. гаварылі аб тым, што бора райкома слаба ўзначаліла барацьбу за большыя выкананне Указаў. Райком неацэнівае займаюцца пытанні ўлучэння рабочага дла прадпрыемствах і павышэння прадукцыйнасці працы.

У спрэчках рэзкай крытыцы было падвергнута кіраўніцтва з боку бора райкома партыйнай прапагандай і агітацыяй. У раёне па ўлічаных 100 партарганізацый самастойна вывучаюць «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)» 2.100 камуністаў. 80 проц. з іх працуюць над дакастрычніцкім перыядам гісторыі партыі. Большасць вывучае першы раздзел Кароткага курса. Многія камуністы зусім не павышаюць свой ідэіны ўзровень.

Многія работнікі райкома замест таго, каб паказаць прыклад у аэвалюцый большыствам, самі палітуча ў хвасце.

У партарганізацыі выканана Кагановіцкага райсавета, якая лічыцца 28 чалавек, ні адна камуніст не вывучыў, не гаворыць ўжо аб перахрышчэнні, больш трох раздзелаў Кароткага курса. Член партыі з 1931 года тав. Каласнік заявіў, што ён вывучыў работу Леніна «Кроў уперад, два крокі назад». А на пытанне, калі пачала гэта кніга, адказаў—«у перыяд НЭПа».

Сакратары райкома партыі па сутнасці ўхіліліся ад кіраўніцтва партыйнай прапагандай, — гаворыць тав. Фішбейн

ВАРАШЫЛАЎСКІ РАЁН

гэром КП(б)Б. Не было выпадку, каб тав. Нікіфарова, або другі сакратар тав. Казлоўскі гутарылі з работнікам апарата, або сакратаром партарганізацыі на пытанні партыйнай вучобы.

Тав. Фішбейн на прыкладзе фабрыкі «Кастрычнік» паказаў, як неглыба арганізаваць агітацыйную работу па вытворчым. На фабрыцы «Кастрычнік» уся агітацыйная работа абмяжоўваецца чытаць газет на працягу некалькіх мінут у абедзены перапынак, ды і то нерегулярна. Рабочыя другой змены прыходзяць на фабрыку, як правіла, за поўдзямі, а то і за гадзіну да работы, але ў гэты час ніхто з іх не праводзіць агітацыйна-масвай работы.

Характэрна, што ў дакладзе тав. Нікіфарова партарганізацыя фабрыкі «Кастрычнік» фігуравала, як адна з прыхільных па арганізацыі палітычнай агітацыі.

Асноўным недахопам палітычнай агітацыі па прадпрыемствах з'яўляецца яе аказанне, адраваецца ад жыцця. Агітацыя па большасці прадпрыемстваў раёна ішч не носіць большыства наступальнага характару, мала з'явіцца, абстрактна. Агітатор 8-й дэстанціі пуні Захотай чыгуначны тав. Бабкоў некалькі дзён чытаў рабочым вялікі тэарэтычны артыкул з журналу «Большевик».

Ажыццёвыя спрэчкі разгарнуліся вакол пытання росту партыі і выхаванняй работы сарах канцытатаў. За справядліва перыяд раённай партыйнай арганізацыя прыняла ў рады ВКП(б) 220 членаў і 224 кандыдатаў. У партыю прыняты ў асноўным пераважна, правераныя рабочыя і інтэлігентны. Аднак ва многіх партыйных арганізацыях пазіраеся цагона за ростам партыйных радоў і валавы прыём у партыю. У партарганізацыі Народнага камісарыята аховы здароўя вербавалі і ўпярэвалі супрацоўнікаў уступіць у партыю.

Нават пасля рашэння ЦК ВКП(б) партарганізацыі Галоўгандыя і мяына «Адраджэнне» арыентавалі камуністаў на фарсіраванне росту і агідыны прыём у партыю.

Бора райкома не патрабавала ад партарганізацыі палешвання работы з імяні імяні і не паказала ім, як наладзіць дэ. У выніку ў раёне палічавіцца звыш 500 кандыдатаў з прагматычным стажаам, прычым больш 200 знаходзіцца ў кандыдатах ад 2 да 10 год. Райком не вывучы партарганізацыі на дашуцкіх імяніх палешвання пры прыёме ў партыю. Раённы бора райкома аб амові ў прыёме, які правіла, не абмяркоўваюцца партыйнымі партыйнымі арганізацыямі.

Тав. Яраслаўцаў (Наркамзём БССР) партарганізацыю бора райкома ў дрэнным кіраўніцтве наркамзёмкі арганізацыямі. Аб гэтым жа гаварыў тав. Купейнікаў (Сойпарком БССР).

На тэрыторыі Кагановіцкага раёна размешчаны ўсе наркамзёмы. У іх працуюць 760 камуністаў, але партарганізацыям наркамзёмкі райком узялі мала ўвагі. І ў дакладзе тав. Нікіфарова толькі мімаходом змяняўся на работе гэтых партарганізацый.

— За 7 месяцаў, — гаворыць тав. Купейнікаў, — я шлі аднаго разу не бацьку ў нашай партарганізацыі, акалічвае 60 чалавек, не толькі каго-небудзь з членаў бора райкома, але нават інструктара.

Аб слабых кіраўніцтва райкома партыйных партарганізацыя гаварылі тт. Лобач (сакратар партарганізацыі завода імяні Мяснікова), Лявонкі і інш. Тав. Лобач указаў на тое, што райком не перабуавае работу ў сувязі з Указам ад 26 чэрвеня. Як правалілі з 9 да 5 гадзін раённы, так працуюць і зараз.

Па справядліваму дакладу прынята разгорнутое рашэнне. Палітычная лінія бора райкома прызнала правільнай, практычная работа здавальняючай.

М. ПАЛУЧЭНКАУ.

1—2 кастрычніка адбыўся чарговы пленум Варашылаўскага РК КП(б)Б (г. Мінск). Пленум заслухаў і абмеркаваў справядліва даклад сакратара РК КП(б)Б тав. Тарасава аб работе раённага камітэта партыі за перыяд з V раённай партыйнай партконференцыі.

За справядліва перыяд Варашылаўскага раённага партыйнага арганізацыя дабілася не малых поспехаў: значна ажыццявіла ўнутрапартыйна работу, умацавала сувязі партыйнай арганізацыі з масамі. Знайшло сваё выражэнне ў паспяховым выкананні раду гаспадарчых палітычных задач, якія ставяць перад раённай партыйнай арганізацыяй.

У рады партыі прынята 277 новых членаў і 243 кандыдатаў. Сярод прынятых у партыю лепшы работнік-духстаночнік друкарні імяні Сталіна тав. Жардэцкі, перадавыя рабочыя заводу імяні Чкалава: Воліжэнін, Прыстром, Пінтоў. У члены ВКП(б) прыняты перадавы майстар ленты швейнай фабрыкі імяні 8 сакавіка сакратар комсомольскага камітэта тав. Азарара і іншыя перадавыя людзі прадпрыемстваў і устаноў раёна.

Аднак у работе па росту партыі дашуцкі рад памылкаў. У нагомі за колькасцю прымаемых некаторыя партыйныя партыйныя арганізацыі і бора раённага камітэта парушалі прыпынкі індывідуальнага абодру.

Так, напрыклад, з непартыйнай паспешнасцю, без усёбаковай палярнай праверкі асабістых якасцей кожнага ўступаючага ў рады ВКП(б) праходзіў прыём у партыю некаторы групы работнікаў Дзяржаўнага тэатра оперы і балета. Нярэдка на адным пасаджанні бора ў партыю прымаваліся па 20—25 чалавек. Такай практыка абмяжвала доступ у рады ВКП(б) людзей непавараных, вышадковых, нічым не правішчых сябе на практычнай работе.

Сярод людзей, прынятых у ВКП(б), аказаліся зносны дэзарганізатар вытворчых працўшчык Гуткін (партыйная партарганізацыя армелі «Чырвоны ўпільшчык»), ашукачым шляхам прабуаўся было ў партыю і нехта Некрасаў (партыйная партыйная арганізацыя Рымтэста). Пры ўступленні ў рады ВКП(б) Некрасаў утой, што знаходзіцца пад судом.

Гаворачы аб памылках у прыёме ў партыю і іх выпраўленні, тав. Тарасаў чамусьці ўмаўчаў аб некаторых з іх. Так, напрыклад, у яго нехалала смеаціцца прызнаць, што паспешна, без праверкі асабістых якасцей прыняты ў партыю адзін з работнікаў тэатра оперы і балета сваім павараным кампраметыруе пачатнае званне камуніста, неацэнівае трымае сябе ў быцц, сістэматычна п'яніцтва. Надаўга гэты работнік прышоў на рашэннішчю ў нешвароным выглядзе і, вядома, не быў дашуцкім да работы. Аднак усё гэта сходыць яму беспаскарна. Райком партыі займае ў гэтай справе пазіцыю пачобнага пазіраўніка.

Далей не ва ўсіх партыйных партыйных арганізацыях адноўлена значнае кандыдатаўскае стажа. У раённай партыйнай арганізацыі палічавіцца звыш 600 кандыдатаў з прагматычным стажаам. Сярод іх 80 чалавек знаходзіцца ў кандыдатах ад 4 да 10 год. Гэта абмяжоўвае тым, што не ўсёды каліпацыя аб выхаванні кандыдатаў партыі, не прыцягваюць іх да актыўнага партыйнага жыцця.

Буйным недахопам у работе партыйных партыйных арганізацыі і бора райкома з'яўляецца тое, што адсутнічае сістэматычная праверка выканання як сваіх уздасных рашэнняў, так і рашэнняў вышарастаючых партыйных органаў. У партыйнай партарганізацыі друкарні імяні Сталіна на адным са сходыў, прысвечаным вынікам літэрскага Пленума ЦК ВКП(б), было прынята добрае, прадумавае рашэнне. Аднак за выкананнем яго ніхто не сачыў, і рашэнне ператварылася ў пустую паперку.

Такі-ж дэс пасіцы многія рашэнні бора РК КП(б)Б. Гэта было ўскрыта нядэяўнай

праверкай, якую праводзіў абласны камітэт партыі.

На пленуме гаварылася аб тым, што не ўсе партыйныя партыйныя арганізацыі паспраўдліва ажыццяўляюць контроль за выкананнем Указа Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня. На хлебазаводе доўгі час табельная гаспадарка была зашучана. Ні дырэктар заводу тав. Залімаў, ні партыйнае бора на гэта не рэагіравалі. У друкарні імяні Сталіна ўсяляк выгараджалі прагудычкімаў. Спасыланне прагудычкімаў на дрэнную работу трамвая тут лічылі ўважлівай прычынай. Да гэтага часу ў друкарні імяні Сталіна, Мінаббудтросте, Міндробжусе многа прагуды і спазненняў. Належны парадок не наведзен.

На тых прадпрыемствах, дзе наладжан контроль за выкананнем Указа ад 26 чэрвеня, дзе партыйныя партыйныя арганізацыі правільна ажыццяўляюць контроль дзейнасці адміністрацыі, умацоўваюць аўтарытэт адміністрацыі, не толькі выконваюцца, але і перавытвораюцца вытворчыя заданні.

Аднак на некаторых прадпрыемствах яшчэ не ажыццяўляюцца работніцкія і партыйныя ініцыятывы. У нагомі за колькасцю прымаемых некаторыя партыйныя партыйныя арганізацыі і бора раённага камітэта парушалі прыпынкі індывідуальнага абодру.

Да прыкладу, «Вадаканалуб» зрывае выкананне плана праваці вадаправода і каналізацыі. У самым лепшым месцы лета работы тут ішлі вяла, не арганізавана. Дрэнна працуюць і не выконваюць вытворчыя праграмы Малярбуд, кафельны завод, Міндробжуд, Рымтэст, завод «Пролетарыі», армелі «Чырвоны металіст» і «Пролетарыі» і іншыя. Тут не скарыстоўвалі тых вышараных магчымасцей, якія да пераходу на восьмігадзінны работны дзень.

Пасля V раённай партыйнай партконференцыі значна палешчылася прапагандаўскае работа. 1635 членаў і кандыдатаў партыі, 247 комсомольцаў і 445 партыйных інтэлігентаў самастойна вывучаюць «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)». 165 партыйных і нештартыйных большышчыкоў ужо закончылі вывучэнне Кароткага курса і прыступілі да работы над перахрышчэннямі. Многія з іх прыступілі да прапагандаўскай работы. Дашуцкі 2 га кліпчына гаварыў Алукер, скончыўшы вывучэнне Кароткага курса, зараз кіруе гуртком па гісторыі партыі. Пазатпартыйны лектарам райкома партыі затверджан урач тав. Паўлаў.

Аднак у партыйнай прапагандзе не ліквідаваны яшчэ буйнейшыя недахопы. Большасць таварышчаў усё яшчэ вывучаюць дакастрычніцкі перыяд гісторыі партыі, многія годамі засекаюцца на першых раздзелах Кароткага курса. З 50 камуністаў партыйнай партарганізацыі Міндробжудзі ніхто яшчэ не прыступіў да вывучэння пават IV раздзела партучніка.

Сістэматычна не працуюць над павышэннем сваёй палітычнай самаадукацыі сакратар партыйнай партарганізацыі ЦК саюза работнікаў дзяржаўнага Жэлькоўскі, сакратар партыйнай партарганізацыі Мінвадаканалізацыі Куцал, дырэктар Міндробжудзі Дубэрштэйн, Ураўдальчыні Беларотрестам Гурэвіч і многія іншыя кіруючыя партыйныя, совецкія і гаспадарчыя работнікі.

Райком паспраўдліва яшчэ не ажыццяўляе контроль над палітычнай самаадукацыяй камуністаў, не арганізуе грамадскай партыйнай думкі супроць тых, хто фанабрыцца сваёй тэарэтычнай адаталаванне палітычнаю вучобу на будучае.

Востра крытыкавалі ўдзельнікі пленума раённы камітэт партыі і за недахопы ў кіраўніцтве агітацыйнай і абарона-масвай работы.

Пленум прыняў палітычную лінію бора райкома правільнай і практычнаю работу здавальняючай. У прынятым рашэнні намячаны мералічывыя на зніжчэнне ўскрытых недахопаў.

В. ФЕСЬКО.

Перадкастрычніцкае саапарбніцтва. Токар-стаханавец механічнага заводу «Чырвоны бора» (Аршанскі раён, Віцебская абласць) І. В. Вахцараў, рыхтуецца да ХХІІ гадыняй Кастрычніцкай рэвалюцыі, выконвае норму на 222 проц., пры выпуску прадукцыі добрай якасці. Фото І. Лосева. (Фотарэпродукцыя ВЕЛТА).

МІНСКІ ШКЛОЗАВОД «ПРОЛЕТАРЫЙ» — НА ЎЗДЫМЕ

На працягу многіх год міскі шклозавод «Пролетарый» быў адным з астаючых прадпрыемстваў горада. Працоўная дысцыпліна на заводзе была развалена, якасць прадукцыі нізкая. Гэта быў завод, а прахатны двор для летуноў, рвачоў і дошчыраў.

У лютым гэтага года дырэктарам заводу быў назначан Іван Васільевіч Бужко. Сваю работу Іван Васільевіч пачаў са здымства з людзьмі заводу і ў першую чаргу з партыйным актывам, са стаханавцамі, старымі кваліфікаванымі работнікам. Уважліва выслухоўваючы рабочых, якія ўскрываюць недахопы ў работе, тав. Бужко прымаў меры да зніжчэння гэтых недахопаў.

Бачачы станоўчыя вынікі мерапрыемстваў тав. Бужко, рабочыя пачалі часцей прыходзіць да яго дашуцкі сваёй мераванымі, як палешчыць работу заводу.

Дырэктар заводу, падтрыманы ўсім калектывам, павёў жорсткую барацьбу з парушальнікамі працоўнай дысцыпліны, з бракаробамі. Вялікую дапамогу ў гэтым аказваюць дырэктару партыйная арганізацыя, лепшыя стаханавцы заводу тт. Старокаўка, Шварц А., Сілько, старшы шкловар тав. Цасто, старшы механік Выхота.

Па-большышчому змагаюцца за ажыццяўленне Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня і 10 ліпеня, завод дабіўся ў верасні добрых паказальнікаў работы. Стаханавцы заводу быстра асаблілі сваёй станкі-паўаўтаматы Шыльера і двухчэйкавыя формы. Зараз брыгада ў саставе тт. Ляшко (брыгадзір), Старокаўка і Луканюк выконвае план штомесячна на 104,3 проц. і дае высокую якасць прадукцыі. Пры ўстаноўленых на плане 13 проц., бой і брак зніжан да 9 проц.

Высокую прадукцыйнасць працы даюць і стаханавцы пяха тарых бутэлька А. Шварц, Молчан і В. Шварц. Яны штодня вырабляюць па 1.600—1.700 бутэляў.

ВЫТВОРЧЫЯ ПАДАРУНКІ ЧЫГУНАКІ БЕЛАРУСКОЙ ЧЫГУНКІ

ГОМЕЛЬ (Нар. «Звязда»). З кожным днём чыгуначнікі Беларускай чыгуначнага вытворчыя праграмы ў часе набліжаюцца 23-й гадыняй Вялікай Кароткай рэвалюцыі. Паравознікі дэпо Жлобін-Паўночна дабіліся значнага перавышэння сярэньсастаўнага прабору дашуцкіх і тэхнічнай скорасці. Кожны дзень паравознікі гэтага дэпо выдзюць вялікім нагомам пазям цяжкага вагі. Гэтымі дзямі маніштэр т. Каласнік праеждз пездз з нагомам у 55 мінут. Такія-жа вышараныя рабцы зрабілі за гэтыя дні Дубазелаў, Селіваўца, Крот і іншыя.

Высокую прадукцыйнасць працы паказвае сласар комплекснай брыгады дэпо Калінавічы тт. Таўпкоў.

Калектыв палывоў станицы Буйнічы, актыўна ўдзельнічаючы ў перадастрычніцкім саапарбніцтве, шырока прымяняе паругува вагонаў без ацэчкі ад поезда.

Сістэматычна перавыконваюць план паругуэі калектывы станицы Бабурыскі і Вярэна.

Змена дзжурнага па станицы Асіпавічы Сабалеўскага шырока прымяняе саапарбніцтва на алію дашуцтва. Перад пачаткам дашуцтва кожны работнік бярэ на сабе саапарбніцтва абавязальства.

Пасля работы ўся змена падворзіць вынікі індывідуальнага саапарбніцтва. Дзякуючы гэтому змена т. Сабалеўскага адпраўляе ўсе пазды дакладна на раскладу. Амаль усё работнікі змены значна перавыконваюць нормы. Саставілі Дугаль, Шпілюскі, орханосец Шкоўн фарміруюць пазды ў два разы чутэй вышараняча часу. Такія-жа поспехы дабілася змена Раўчанка, якая саапарбніцтва са зменай Сабалеўскага.

Высокую прадукцыйнасць паказваюць вагоннікі Асіпавічскага ўчастка. Токар Шумскі, сласары Казлоўскі, Шарамет, маляр Савыча даюць па 3—4 нормы.

На ўчастку шырока разгорнута таварыскае лапамога адстаючым. Інструктар па аўтармазах т. Дубоўк навучыў сясарнай справе агідчымаў Асіеўскага Бусева і Снегіра.

Р. СЫРКІН.

НОВАЯ КЛУБЫ, ЛАЗНІ І ДЗІЦЬЯЧЫЯ ЯСЛІ

Шырока разгарнулася ў калгасях БССР будаўніцтва культурна-бытавых устаноў. Калгаснікі ўсёхліва абласцей рэспублікі не збываюць заўважыць на крэдыты дзям звыш будуюць у гэтым годзе каля 70 новых клубаў, апрача 83 клубаў, не закончаных будаўніцтвам у мінулым годзе. Клубы будуць мець глыбальныя залы па 300—400 месц, чытальны, бібліятэкі, спецыяльныя пакоі для работы гуртоў.

Будуцца таксама каля 450 новых лазняў і 23 дзіцячыя яслы. Толькі ў калгасях Палескага абласці да 1 верасня гэтага года пабудавана ўжо 13 новых клубаў, 10 дзіцячых яслаў і 24 лазні.

Зараз заканчваецца будаўніцтва яшчэ 38 клубаў, 7 дзіцячых яслаў і 72 лазняў.

І. МІКУСОН.

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

27 верасня ў Берліне падпісан дагавор паміж Германіяй, Італіяй і Японіяй. На словах германскага міністра замежных спраў Риббентрога, «падпісані пакт з'яўляецца важным саюзам» італійскага трох дзяржаў. Пакт, заявіў Риббентрог, сур'ястча абвясціць аб'яднанне Германіі, Італіі і Японіі ў блок, які мае сваёй задачай забяспечыць устаўнаўленне новага парадку ў ахвядзеным вайной частках Еўропы пад кіраўніцтвам Германіі і Італіі, а таксама ўстаўнаўленне новага парадку ў вышаранячых частках Афрыкі і Індый.

Ші ўдэла ўдзельнікам пакта рэалізавалі іх планы — гэта будзе, вядома, залежаць ад рэальных судасносі сід валоучых старон, ад ходу і зыходу гэтай вайны.

Адносінны да гэтага пакта з боку СССР вынікаюць з пазіцыі нейтралітэта Савецкага Саюза, якую ён праводзіць з першых дзён вайны. Што гэта пазіцыя знаходзіць павалу з боку ўдзельнічаў пакта відаць з спецыяльнай агаворкі, якая бешч ў імя. Агаворка гласіць: «Дане пагадненне ніякім чынам не закранае палітычнага статусу, існуючага ў судасны момант паміж кожным з трох удзельнічаў пагаднення і Савецкім Саюзам».

Гэту агаворку трэба разумець, як пацверджанне сілы і значэння пакта аб непалешчэнні паміж СССР і Германіяй і пакта аб ненападзе паміж СССР і Італіяй. Верны сваёй палітыцы міру і нейтралітэта, Савецкі Саюз можа са сваёй боку шавердаваць, што гэта яго палітыка, казолькі гэта будзе залежаць ад яго, астаецца і будзе аставацца палітычнай.

Савецкі ўрад быў інфармаваны аб зместе дагавору яшчэ да яго анульвання. Таму дагавор не з'явіўся для СССР чым-небудзь асабліва нечаканым. Гэтым больш, што гэты дагавор аформіў ўжо склаўшыся адносінны паміж указанымі трыма

дзяржавамі, падпісанымі пакт, і англа-амерыканскім блокам.

Надпісанне берлінскага пакта ў тройственым саюзе змяняе сабой пачатак новага этапу ў італьянскай вайны. Яна прыдзе яшчэ больш шырока характар. Японія аздаўляюцца ад гэтага часу ад палітыкі неўважання ў еўрапейскія справы, а Германія — у далёкаўсходнія справы. Такім чынам, вайна ў сфэры Еўропы і Паўночнай Афрыкі, з аднаго боку, і ў сфэры Індый — з другога з'явіцца ў вайну, ахвядваючую сфэру абодвух поўшар'яў. Блок Берлін—Вьм—Токію процістаяць блоку Лондан—Вашынгтон. Англія і Францыя трох удзельнічаў пакта з'яўляюцца адказна на ўжамненне ваеннага супрацьпалітства Англіі і ЗША. Гэта супрацьпалітства прывядае ўжо да таго, што Англія перадае ЗША свае ваенна-марскія базы ў Атлантычным акіяне ля берагоў Амерыкі. ЗША аб'ядналі сваю абарону з Канадай і Аўстраліяй. Заўважваюцца перагары вад аканічэнні Заўважваюцца Штатамі далёкаўсходніх баз Брытанскай імперыі, у прыватнасці Сінгапура. Гутарка ідзе, іншымі словамі, аб пасылцы амерыканскіх эскадр для парадвання англіійскіх марскіх сіл у заходняй частцы Ціхага акіяна.

У Англію толькі што прыбыла першая флотаўля, перадаваемай іі амерыканскіх эсмінаўцаў.

Міркуючы па апісаннях зарубежнага друку, гэта як раз тая караблі, якія асабліва неабходны Вялікабрытаніі на выпад марскіх баў у Ла-Маншы, гэта значыць — на той выпадку, калі ён прыдзе менавіта менавіта са сфэрай германскага ўваржэння. Зусім відавочна, што палярнішы адносінны паміж Англіяй і ЗША не абмяжоўваюцца і не зможуць у бліжэйшым будучым абмяжоўвацца рэалізацыяй пагаднення аб абмоне раду брытанскіх баз у Новым свеце на амерыканскія эсміны. Лонданскі карэспандэнт нью-йоркскай газе-

ты «Геральд трыбюн» падкрэслівае, што, як відаць з дадзенай амерыканскім адміралам Гроўмем у Лондане, Англія перадае ЗША некаторыя свае ваенна-марскія секреты

Рыхтуюць жывёле сытую зімоўку

ЕЛБСК. Перадавыя калгасы раёна пачынаюць праводзіць ўборку сенажаі другога ўроў і закладку сіласу. У сельгасарцелі імені Барышылава, Скараліцкага сельсавета, скопана ўжо 112 гектараў сенажаі. Калгаснікі сельгасарцелі «Энергія», Санюкоўскага сельсавета, скасілі 114 гектараў (план 100 гектараў). Калгас «Селькор», гэтага-ж сельсавета, выкашаў план сенажання на 90 проц. Усё на Санюкоўскаму сельсавету план сенажання другога ўроў выканан на 85 проц.

Добра праходзіць сіласаванне кармоў у калгасах Махнаўскага сельсавета. Калгас «Прамень Кастрычніка» засілаваў 370 тон (план 250 тон). Жывёла калгаса і калгаснікі поўнасьцю забяспечана кармамі на зімовы перыяд. Сельсавет выкашаў план сіласавання на 115 проц.

Таксама перавыканалі план сіласавання калгасы «Прагрэс» — Ёльскага сельсавета (план 175—засілавана 220 тон), «Шлях Леніна», імені Урыпскага — Зацінаўскага сельсавета, «Гвары працы» — Стара-Высоцкага сельсавета.

Але даўра не ўсе кіраўнікі калгасаў зразумелі гаспадарчую важнасць другога ўроў і сіласавання кармоў. Калгас «Большэвік», Рэмязоўскага сельсавета, павінен скасіць 175 гектараў, а да сенажання яшчэ не прыступіў. У гэтым калгасе трэба абстаіць справу і з сіласаваннем. Калгасу трэба заклаці 250 тон сіласу, а закладзена толькі 100 тон. Не прыступілі да сенажання і марудна сіласуюць кармы калгасы Кузьміцкага сельсавета.

М. ГОЛЬДМАН.

Калгаснікі Задубоўскага сельсавета, Барманскага раёна, загадаў падумаць аб кармах для жывёлы на зіму. Ішчэ з вясны ў большасці калгасаў пачалі заганяць галінаквы коры.

Калгас імені Леніна ў два разы перавыканаў план сіласавання сенажаі кармоў. Вадкую дапамогу ў гэтым аказалі каммуны калгаса. Яны штодзённа вывозілі на заганючы сіласны масы і мабілізоўвалі на гэтую справу ўсіх калгаснікаў.

Добра рыхтуюцца да зімоўкі жывёлы і калгаснікі сельгасарцелі імені Гілыча. Яны своечасова ўбраві сенажаі, засілаваўшы 90 тон сенажаі кармоў і арганізавана пачалі ўборку атывы.

Адстаць калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоны маяк». Замест патрэбных 150 тон сена яны наасілі ўсёго 65 тон і зацягнулі сіласаванне. На плану калгас «Чырвоны маяк» павінен засілаваць не менш 160 тон сенажаі кармоў, а заклаў усёго 68 тон.

В. ЯКУШУСКИ.

Даходы ад кок-сагыза

ГЛУСК. (Па тэлефону). Быстра ўкарэніцца ў калгасную вытворчасць новай культуры кок-сагыза. У мінулым годзе кок-сагыз селя ўсёго 15 калгасў, зараз гэту каштоўную культуру вырошчваюць 38 калгасў раёна. На мінеральных глеб засеяна 57 гектараў кок-сагыза і на асушаных балотах — 88 гектараў.

Добра даглядаюць кок-сагыз звычывыя калгасі «Чырвоная зорка», «Сталінец» і «Большэвік», Каткаўскага сельсавета. У калгасе «Сталінец» на асушаных тарфяніках было пасеяна 7 гектараў кок-сагыза. Тут працавала зьяно калгасніца А. Гаўка.

Лічы зьяно пачаў ўборку насення кок-сагыза. Ураджай атрымаў добры. За першыя дні сабрава 45 кілограмаў. За зьяна дзяржаўнае насенне калгас атрымаў 4.080 рублёў даходу.

Ішчэ большы ўраджай насення атрымаў калгас «Чырвоная зорка», дзе кок-сагызам было засеяна 6 гектараў мінеральных глеб. Зьяно калгасніка Галамакі сабрала і ачала дзяржаўнае 51 кілограм насення, выкашаўшы план на 283,3 проц. За дзяна зьяна плана насенне калгас атрымаў 3.300 рублёў.

С. ШАРАМЕТ.

Быстра і добраясна абмалаціць ураджай

У чаканні складаных малатарань

КЛІЧАУ. 1 кастрычніка. (Па тэлефону). Абмалот ураджай у калгасах раёна зацягнуцца. На 30 верасня абмалочана 77 проц. каласавых, не ўключваючы крупнабабовых культур. За апошнюю пачыўку абмалот зернавых навялічыўся ўсёго на 5 проц.

Асабліва злычынна зацягнуцца абмалот у калгасах Убалоцкага сельсавета, дзе абмалочана толькі 40 проц. сабрага ўраджай. За апошнюю дзесяцігодку калгасы сельсавета абмалотілі ўраджай толькі з 6 гектараў.

МТС малатарні не дае, — заўважы старшыня сельсавета тав. Сіліні.

Калгасы Убалоцкага сельсавета ў гэтым годзе павінны абмалотіць Крэсіцкай МТС. Але, наколькі яны знаходзяцца дадала, — гаворыць дырэктар МТС тав. Гайшун, — наша МТС гэтыя калгасы не абмалотуе.

Тав. Гайшун даказвае, што калгасы Убалоцкага сельсавета павінны абмалотіць Валювіцкай МТС, а дырэктар апошняй тав. Латышоў, паадварот, ківае на Крэсіцкую МТС. Дырэктары спрачаюцца, а жьта, авёс і ячмень ляжаць неабмалочаны.

У калгасах сельсавета ёсць і конныя малатарні. У першыя дні па іх абмалотілі значную колькасць ураджай. Пасля малябю сямілі і пачалі чакаць складаных малатарань МТС. Толькі ў калгасе «Новы вец» конная малатарня працуе да апошняга дня.

Калгасам Несіцкага сельсавета праба абмалотіць ураджай з 1.387 гектараў. На 30 верасня абмалочан ураджай толькі з 791 гектараў. У калгасе «ВІІ з'езда Савецкаў» ёсць дзве конныя малатарні, але адна з іх зусім не апрамавана, а другая больш прастойнае, чым працуе.

Такое становішча і ў астатніх калгасах раёна. У калгасе «Зара» таксама дзве конныя малатарні, але яны ўвесь час стаць, і ў выніку яшчэ не абмалочан ураджай з 100 гектараў.

Зусім драмна скарэстоўваюцца складаныя малатарні.

М. СІДАРОВІЧ.

Што крыецца за сярэднімі лічбамі

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звязь»). План абмалоту па Гомельскай абласці выканан на 88,2 проц. У абласным азначэнні адзельна лічыцца, што з абмалотам па абласці справа абстаіць не так ужо дрэнна. Самазаспакоенасць, якая пануе ў гэтай установе, пачынае адвацца на завяршэнні важнай працы.

Варта толькі прааналізаваць стан малябю на кожнай машына-трактарнай станцыі, каб пераканацца, што крыецца за сярэднімі лічбамі. Нова-Веліцкая МТС (дырэктар тав. Фрадыні) план абмалоту выкашаў ўсёго на 32,5 проц., Доўжыцкая МТС (дырэктар тав. Зенькоў) — на 33,9 проц. Малатарні гэтай МТС працуюць не больш 8—10 гадзін у суткі. У Рэчыцкай МТС з 5 складаных малатарань працуе толькі адна.

Дрэнна скарэстоўваюцца малатарні ў Кісялёўскай МТС, Увараніцкага раёна. Гэта станцыя яшчэ не абмалотіла і паловы каласнага ўраджай. Адна малатарня 12 дзён таму назад вышла са стругі.

Н. ГІРШЫН.

Першы год калгаснага жыцця

КОБРЫН. З вялікім задавальненнем пачынаюць вышкі першага года калгаснага жыцця члены сельгасгаспадарчай арцелі імені Варашылава. Сёння праца прынясла ім высока ўраджай. З кожнага гектара атрымава 12 цэнтнераў зернавых, 15 цнт. грэчкі, 14 цнт. проса і 200 цнт. бульбы.

Сельгасарцель датармінава выканала дзяржаўны план збожжалежства.

На праходзі калгаснікі атрымаюць многа прадуктаў. Член арцелі Лукаш Глек разам з сям'ёй павінен атрымаць 4,9 тоны зярна, 8,5 тоны бульбы і 1.500 рублёў трашэна. Столькі-ж атрымае сям'я калгасніка Дзьяна Вагучка і іншыя.

3 першага дня сваёй арганізацыі калгас дае вялікую ўвагу развіццю грамадскай жыццёвагаўлі. Калгас мае 4 фермы. На малочназаварнай ферме палічавана 59 гадоў жывёлы, на аўтаводчай — 29, на сінхаводчай — 34. Калгасная ферма мае 30 коней. Зара калгаснікі рыхтуюць жывёле дэную і сытую зімоўку. Пабузава дабрая стаўня, абстаўлены пеліня, светлыя кароўнік і свінарнік. Праведзен стругі ўлік кармоў, выдзелен кармовы фонд. Значную частку зьялівай масы калгаснікі засілаваў. Для работы на жывёлагадоўчых фермах вылучаны лепшыя калгаснікі.

(БЕЛТА).

ПРЫЗЫВ У ЧЫРВОНУЮ АРМІЮ І ВАЕННА-МАРСКІ ФЛОТ

Пісьмо Героя Савецкага Саюза Тав. Пінчука Землякам-прызыўнікам

ГОМЕЛЬ, 2 кастрычніка. (Нар. «Звязь»). У Лоеўскім раёне закончыўся прызыў у РСЧА і Ваенна-Марскі Флот. Знаходзячыся ў водпуску ў сваёй вёсцы, прызыўны пункт наведаў Герой Савецкага Саюза тав. Пінчук. Ён падзяліўся з прызыўнікамі гераічнымі эпізодамі з барацьбы саўвама Балтыцкага Флота з фінскай белагвардзейскай арміяй.

Ад'язджаючы з Лоева, Герой Савецкага Саюза тав. Пінчук апублікаваў у раённай газеце пісьмо сваім землякам-прызыўнікам, у якім піша:

«Таварышы прызыўнікі! Раўнодушна ў часці, куды вас накіруюць, з усёй энергіяй змагайцеся за вялікія поспехі ў баівай і палітычнай барацьбе. Вылучайце на «выдатна» грошную бягую зброю нашай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскага Флота. Рыхтавайце сабе да новых вышараўванняў, каб стойка і бястрашна ахоўваць свабодныя савецкія трышчы — такую задачу стаіць перад кожным чырвонаармейцам і чырвонафлотцам. І ўпэўнен, што вы, прызыўнікі Лоеўскага раёна, — мае землякі, выкашае гэтую задачу з часцю».

Просьба мацеры

ЖАБЧЫЦЫ. Прызыўны пункт Жабчыцкага раёна. Прыязвае тав. Майсейчук — селянін-баішчак. Па закону яго належыць ўзвучаць, але ён адмаўляецца ад гэта. Старшыня прызыўнай камісіі павадае тав. Майсейчука не можа быць заавадзена ў сувязі з тым, што на яго ўтрыманні зьялівай камісіі старае маці.

Прайшоў два дні. Тав. Майсейчук зноў прышоў па прызыўны пункт, на гэты раз у суправаджэнні мацеры. Яна зьявілася да старшыні камісіі са шчырамі, лугчымі ад сэрца словамі — прасіла заавадзіць прызыўнага сына. І калі старшыня даў згоду заавадзіць яе сына ў артылерыю, маці ўсхвалявана падымавала яе.

Пачэсная прафесія марак

ПОЛАЦК. У абстаноўцы надзвычайнага патрыятычнага ўздыму праходзіць у раёне прызыў у рады Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскага Флота.

Задушэная гутарка адбылася паміж членамі прызыўнай камісіі і калгаснага сельгасарцелі «Кастрычнік» — прызыўнікам Валодзімам Разуміным.

Валодзім разказаў камісіі, што два яго браты ўжо служылі ў ротах Чырвонай Арміі, адзін з іх — у Ваенна-Марскага Флота. Асабіста ён таксама даўно ўжо марыў аб пачэснай ваеннай прафесіі марак.

Камісія задавальнае просьбу малядога патрыяты.

ПІСЬМЫ ў РЭДАКЦЫЮ

Абьякавыя адносіны да патрэб працоўных

Майсей Язювіч Рывкін больш дзесяці год працявае ў доме № 60 па Чырвонаармейскай вуліцы, што каля ўсяго гэтага часу выварту ні разу не рамантавалі. У выніку надлога зусім паславава, наскрөө праціла, столь працявае, у аднаго ўтварыліся шчыліны, дзверы і аконныя рамы таксама патрабуюць рамонту.

Аб гэтым добра ведае загадчык 151 дамаўтварэння (Сталінскага райвета) т. Валасяк. Але яна нічым не дапамагае Майсею Рывкіну.

Гр. Рывкін не раз падаваў заявы ў выканком Сталінскага райвета, у райжыўпраўленне. Але вынік ніякі.

У чэрвені г. р. Рывкін звярнуўся з пісьмом у рэдакцыю газеты «Звязь». Рэдакцыя неадкладна накіравала пісьмо выканкому Сталінскага райвета з просьбай аказаць Рывкіну неабходную дапамогу ў правядзенні рамонту. З таго часу праціло тры месяцы, а адказ у рэдакцыю яшчэ не паступіў. Рывкін штодзённа абывае парогі ронных устаноў раёна, але нічога не дабуў.

Рэдакцыя зноў умяшлася ў гэтую справу. Тады, толькі каб адвадзіцца ад «пазольвага чалавека», рашылі зрабіць рамонт. Рывкіна гэта вельмі ўзрадавала, і ён ужо быў упэўнен, што каляроу прывядуць у поўны парадак. Але ён глыбока памыліўся. Увесь рамонт заключыўся ў тым, што прыбілі да праціўнай падлогі ў кухні тры неабструганыя, неачышчаныя дошкі. Сены, аконныя рамы, петля астатнія неарамантаваныя.

Такія бездаказныя адносіны да сваёй працы абязважылі з боку некаторых загадчыкаў домаўтварэнняў, на жаль, не выключылі.

У доме № 29 па Ленінскай вуліцы працявае гр. Гаралік. Аднойчы загадчык 161 домаўтварэння Леановіч самавольна зьяў замка з сэрца Гараліка і вышнуў агульны дошы. З таго часу праціло ўжо некалькі месяцаў, а другога сэрца Гараліка так і не атрымаў.

Аб гэтым было зьяўлена выканкому Сталінскага райвета, райжыўпраўленню, але ніхто не дапамог. На дапамогу і ўмяшанне ў гэтую справу абываляком, вышпаком горавета і гораўтварэння. Усё астаецца па-старому. Загадчык дамаў за сваё самаўпраўства не пабэе ніякага пакарання.

А. ДРЫНЕР.

Дэарганізуюць работу млыноў

Кіраўнікі райпромакбінатаў і раёныя аддзелы мясцовай прамысловасці зьяно паставілі ўрада павінен перадаць новаарганізаваным млынакамбінатам сярэньныя млыны.

Зусім інакшага погляду прытрымліваюцца дырэктар Гарадоўскага райпромакбіната (Віцебскага абласці) тав. Лаўтапольскі і загадчык аддзела мясцовай прамысловасці тав. Хвашыніскі. Замест таго, каб заавадзіць будаўніцтва запусцілі і пусцілі млын «Праца», яны сямімі падвоз будаўнічых

матэрыялаў, не жадаюць заказваць гідратрубы і заганяць для млыноў паліва. Больш таго, завезены на млын нафтарухавік вернут назад. Райпромакбінат зьямае для сваёй млынаў і рамні, сешна высялае са сваёй дамоў і ўсіх работнікаў млынавай гаспадаркі.

Усё гэта прышло да таго, што рад млыноў у раёне сямімі памал зьяна.

Н. КОЛАД, рахунавод сельгасарцелі «Перамога».

Дагавор астаўся на паперы

Другая Парышка МТС (дырэктар тав. Шамановіч) заключыла з калгасам «Перамога», Чырвоўскага сельсавета, дагавор на правядзенне раду сельгасгаспадарчых работ. Аднак МТС вельмі часта парушае гэты дагавор. З вялікім спазненнем прыслаў яна калгасу сельгасманшын і трактары, з-за чаго зацягнулася сельгасгаспадарчыя работы. На дагавору МТС абавязана была пасеяць 36 гектараў азі-

Міх. ЛАРЧАННА.

ДВАЦЦАЦЬ ПЕРШЫ СЕЗОН

(Да пачатку спентаплаў у Першым Беларускам Дзяржаўным ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга драматычным тэатры).

14 верасня гэтага года споўнілася дваццаць год з дня асновавання Першага Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра. Гэты юбілей з'яўляецца яркім паказальнікам вялікіх перамог ленинска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, вялікіх поспехаў тэатра, акружанага клопатам партыі і ўрада і любоўю ўсяго беларускага народа.

У гісторыі творчага жыцця Першага Беларускага дзяржаўнага драматычнага тэатра ёсць дзве знамянальныя даты: Усеагульная алімпіяда мастацтваў у Маскве ў 1930 годзе і дакада Беларускага мастацтва ў Маскве ў 1940 г., у якіх ВДТ-1 прымаў ўдзел. Гэтыя даты, на ішчэнае супадаенне, з'явіліся адначасна і аб'ёмнымі, падагульняючымі дзесяцігоддзю і дваццацігоддзю гэты развіцця тэатра.

На дэкадзе з новай сілай акрэсліліся тэма неадкладнага задатку, якія стаіць перад ВДТ. Першая і асноўная: барацьба за далейшы рост і ўздым Беларускага драматычнага тэатра. Паказам трох артыстна-нальных п'ес на дэкадзе тэатр працяма-стрыраваў зрадасці і вялікіх перспектывы Беларускага драматычнага тэатра.

Камедыя К. Крапівы «Хто смецца апошнім» прынята, як вятрома, Маскоўскім тэатрам сатыры і радям перыферычных тэатраў СССР.

Зараз пісьменнік Кузьма Чорны напісаў вельмі цікавую, глыбока хвалявую п'есу «Рынка» аб падзеях у б. Заходняй Беларусі, над пастаючай якой пачаў працаваць наш тэатр.

Многа п'ес працягана на рэспубліканскі конкурс на лепшы драматычны твор. Бясспрэчна, многія з іх атрымаюць стаючую ацэнку, а галоўнае, можна будзе выявіць рад іменаў новых пісьменнікаў, з якімі тэатру трэба будзе звязвацца для далейшай творчай працы.

Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 26 чэрвеня, пераход на новую сістэму работы паставіў перад тэатрам рад новых творчых задач, адкрыў больш шырокія перспектывы.

Пытанні колькасці і, галоўнае, якасці вышуканых спектакляў — стаўлі пытаннем жыцця і далейшай дзейнасці тэатра.

Бясспрэчна, што ўся наша ўвага, усё энергія павінны быць аданы стварэнню новых твораў па актуальнай сучаснай тэме. Няма патрэбы таксама даказваць, што лепшы творы савецкай класікі і сучасных замежных пісьменнікаў павінны быць уключаны ў рэпертуар тэатра.

Дэкада ў Маскве паказала, што ў ВДТ працуе моцная група добрых рэжысёраў, якія стварылі рад тале-навітых спектакляў. Страснасьць маляды заапа, большыя і меншыя неспрымальнасць да ворагаві сацыялізма ў тэатры ў рэвалюцыйнай тэме — усё гэта стаюнае, што ёсць у нашай рэжысуры. Побач з гэтым у наўвясні ігнараванне формы, недастагова глыбока прапрацоўка літаратурнага тэкста, эквівацэ, адсутнасць яркіх, цікавых дэталей, — усё гэта, што складае сямішчы тэатра.

Рэжысёры могуць спаслацца на малы час, які ім аыводзіцца на кожную пастаюнаўку. Зразумела, у сэнсе часу мы не можам зраўняцца з МХАТам; нашы дэкадавыя спектаклі мей спецыяльным часам дапрацоўваць, але што пакажам у нашых магчымасцях, — гэта своечасовае чапярэдняе пахрытоўка да пастаюнаўкі. Пры наўвясні чатырох рэжысёраў тэатр мае ўсе магчымасці разракаваць чарговыя пастаюнаўкі так, каб рэжысёр меў

новы дваццаць першы сезон з'явіцца такім-жа неспалюным у сэнсе творчых пошукаў і вырашэння важных і неадкладных задач тэатра, як і папярэдняе этапы яго працы.

Поспех на дэкадзе, дваццацігоддзю юбілей не схілілі калектыву ВДТ спачыць на лаўрах, паадварот, імкненне да новай творчай работы, да барацьбы за вырашэнне новых, усё больш складаных задач сацыялістычнага мастацтва наўвясніў калектыву тэатра вялікай творчай энергіяй.

Е. РАМАНОВІЧ, заг. літаратурнай часткай тэатра.

СУПРОЦЬ ПОШЛАСЦІ

У беларускай літаратуры за апошні час пачаў з творами высокай ідэяльнасці і якасці павялічыўся хатурныя, антымастакі і поштыя творы, якія кампраметуюць самую ідэю і перадаваюць саўвасную літаратуру і савецкага пісьменніка.

Чаму на нашай добрай літаратурнай ніве, якая краўсена і шуміць буйнымі каласамі сапраўднага мастацтва, пачынае расці пустазелле і ў асобных мясцінах яна шкодная трава? Таму, што гэты ніва называецца запущана, і яе непаарэняныя гаспадары (Саюз савецкіх пісьменнікаў БССР і яго праўтвенне), якія павінны былі-б штодзённа працаваць над тым, каб не магло паяўліцца на свет пустазелле, зусім мала займаліся сваёй справай — ідэям і выхаваннем пожнага пісьменніка і паэта.

Толькі ў выніку абсалютнай беклапатнасці і абьякавых адносін Саюза савецкіх пісьменнікаў БССР да ідэяна, марксісцка-ленінскага выхавання сваіх членаў у нашай літаратуры мог паявіцца пзы рад антымастакі, хатурныя і поштыя творы.

У даным артыкуле мы спынімся на разглядае толькі твух найбольш антымастакіх твораў — «Чалавечак у шпоніках» М. Ільінінскага і «Арлеяна» Антона Алезка, надруканых у журнале «Помыма рэвалюцыі» за 1939 год.

М. Ільінінскі — не пачынаючы пісьменнік. Ён піша даўно. Напісаў ужо калі дзесяткі слабых п'ес. І за ўвесь час яго літаратурнай ідэянасці крытыка не адзначала і не ўказвала Ільінінскаму на буйныя недахопы яго твораў. У 1939 годзе Ільінінскі напісаў аповесць «Чалавечак у шпоніках», у якой імянуўся ў ахарактыстычнай форме выкрываць зьяіснасць ворагаў пэрада, сатырычна высмеяць іх. Магчыма, намеры тав. Ільінінскага былі сапраўды добрыя, але ажыццэлены яны вельмі дрэнна, аповесць вышла хатурнай, антымастаківай. Ідэяна ўбавства і нейкі пошты, прытварны прымітлівы мышленне праізваваюць яе. Адуваецца ідэяна безапа-можнасць адувацца, найменне глыбока зра-

зумець саўвасную рэчаіснасць. «Чалавечак у шпоніках» — гэта вобраз ворага-кар'ерыста, якога М. Ільінінскі імкнецца паказаць і выкрывіць перад чытачом. Але пачынае Ільінінскага да мастацкага паказу гэтага ворага парочны з пачатку і да канца. Страннае надумана і пошня гуцьня юмарыстычнае апісанне зьяіснага выглядку «чалавечка ў шпоніках». З гэтага і пачынаецца аповесць: «Мы магі-б намаляваць вельмі дэталіны яго партрэт, але пачынаючы мудры асць: «Трымайце за асновунае», звернем вышу ўвагу, чытач, на самую цікавую і безумоўна індывідуальную асабіснасць чалавечка — на яго не то мультановыя, не то паркабелы шпонікі, узору зьяюма апошні ваенна-кампунізма, якія, па ўсе перыяды рэвалюцыі і сацыялістычнага будаўніцтва і па ўсе часе года кожнага з гэтых перыядаў, названа матыліна на яго кароўнічкі і тоненькіх жолах. Апрача своеасабілівага аблічча шпонікі гэтыя ўладаці якасць, як барометр надвор'я, паказваюць настроі і адчуванні чалавечка. Кожны больш-менш уважлівы назіральнік мог прыгледзецца да пазвоін шпонікаў, беспамылкова сказаць — што адчувае, што думае, а пават, і што зьяіснасць рабін чалавечак».

Вось так М. Ільінінскі, у якасці ўвайзьялівага назіральніка на працягу ўсёй аповесці прыгледзецца «да паводін шпонікаў» сваёй пераонажа, належым чытачам, на-мастакі на раскрываючы яго кароўнай сутнасці. М. Ільінінскі іранізуе над сваім чалавечкам, пачынаючы тэма з яго шпонікаў, якія, гаворыць аўтар, адзін раз «затраціліся», друг

ЗА РУБЯЖОМ

Англа-германская вайна
Германскія паведамленні

БЕРЛІН, 3 кастрычніка. (ТАСС). Вярхоўнае камандаванне германскай арміі паведамляе:

Учора атака германскай авіяцыі была зноў накіравана супраць Лондана і многіх важных у ваенных адносінах аб'ектаў Паўднёвай і Сярэдняй Англіі. У Лондане нанесены значныя страты транспартным збудаванням у цэнтры горада, докам і партовым збудаванням на Тэмзе. У многіх аэрапортах Паўднёвай і Сярэдняй Англіі разбураны ангары, сховішчы і знішчана некалькі самалётаў. У Суонсі, Ньюкі і Уэйчурге бомбардировка выклікала моцныя пажары на заводах, складах і нафтаховішчах.

Дума нашымі паловымі людзьмі патоплены дзесяць узброеных непрацельскіх гандлёвых суднаў агульным танкажам у 96.801 тону.

Англіійская авіяцыя беспаспяхова праважала бомбардировку паўночнай і заходняй пагранічнай часткі Германіі, а таксама занятыя імі раёны.

Паявіўшыся над Берлінам непрацельскія самалёты, у выніку дзеянняў зенітнай артылерыі, былі вымушаны змяніць курс.

У баях учора збіта шэсць англійскіх і сем германскіх самалётаў.

БЕРЛІН, 3 кастрычніка. (ТАСС). Агенства Трансаксан перадае, што ў ноч на 2 кастрычніка англійскія самалёты зрабілі набег на розныя пункты Галандыі. Бомбардировкі пацвердзіла населеныя кварталы ў паўночнай частцы Амстэрдама. Страты пазначаны. У правінцы Зеланд бамбам разбуран адзін дом і некалькі дамоў моцна пашкоджаны.

Англіійскія паведамленні

ЛОНДАН, 3 кастрычніка. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца, што ўчора пасля перапынку англійскія самалёты працягнулі атаку на Лондан. Дзякуючы дзейнасці англійскіх знішчальнікаў неспрыяцельна ўдалося скінуць на горад толькі некалькі бомб. Пашкоджаны пазначаны. Вель некалькі чалавек забітых і раненых.

На поўначы германскія самалёты скінулі бомбы ў двух пунктах Шатландыі. Пашкоджан азін будынак, ёсць некалькі афар. У Паўночна-Заходняй Англіі, у выніку бомбардировак, узнікла некалькі пажараў, якія былі хутка ліквідаваны.

Страта пазначана, колькасць афар невялікая.

Учора ў баях збіта дзесяць непрацельскіх самалётаў. Англіійская авіяцыя страціла адзін самалёт.

Агенства Рэйтар паведамляе, што буйныя злучэнні англійскіх бомбардировшчыкаў бомбардировалі ў ноч на 3 кастрычніка парты Ла-Манша, а таксама чыгуначныя магістралі, нафтачыгучальныя заводы і іншыя ваенныя аб'екты ў Германіі.

Змяненні ў саставе англійскага ўрада

ЛОНДАН, 3 кастрычніка. (ТАСС). Афіцыйна паведамляецца аб змяненнях у саставе англійскага ўрада. Чэмпберлен перадаў у адстаўку з паста лорда-старшыні савета. Адстаўка прынята каралём.

Кароль назначыў міністра ўнутраных спраў і ўнутранай безапаснасці Джона Аўдэрсона лордам-старшым савета, міністра ваеннага снабжэння Герберта Марысона — міністра ўнутраных спраў і ўнутранай безапаснасці, галоўнага казначея Кранборна — міністра па справах дэмабілізацыі, міністра гандлю Дунжана — міністра ваеннага снабжэння. Зноў стварэцца міністэрства будаўнічых работ.

Унутранай безапаснасці, галоўнага казначея Кранборна — міністра па справах дэмабілізацыі, міністра гандлю Дунжана — міністра ваеннага снабжэння. Зноў стварэцца міністэрства будаўнічых работ.

Чэрчыль прананаваў Кінгслі, Вуду і Бевіну стаць членамі ваеннага кабінета. Кранборн і Літлон-Браўнан прызначаны членамі тайнага савета.

Ваенныя дзеянні ў Афрыцы

РЫМ, 3 кастрычніка. (ТАСС). Італьянскае камандаванне паведамляе, што на Усходняй Афрыцы наблізіліся праціўнікі на Гура не зрабіў пашкоджанняў. Афар нама. Збіта два непрацельскія самалёты. У выніку набліжэння перапынку на Эль Уар (Італьянскае Самалі), Буна, (Кенія) і Асаб (Эрытрэя) трэі чалавекі забіты і дзесяць ранены. Матэрыяльныя страты пазначаны.

ваенныя базы. 66 паспяховых набліжэнняў, неспушчана, нанеслі праціўніку сур'езныя страты. Асабліва пацярпелі важнейшыя італьянскія парты ў Чырвоным моры Асаб, на які ў верасні зроблена 10 набліжэнняў. Тут патоплены стаўленыя ў парту судны. Тут патоплены стаўленыя ў парту судны. Тут патоплены стаўленыя ў парту судны.

ЛОНДАН, 3 кастрычніка. (ТАСС). Газета «Дейлі геральд» паведамляе, што ў Абісініі, Эрытрэі і Самалі ў верасні неаднаразова паветранай бомбардировкі пацвердзілі 32 галоўныя італьянскія

Снабжэнне Абісініі ўсё пагаршаецца, неадно гуржуча не дазваляе італьянцам расшырыць свае паветраныя аперацыі.

ЧАСТНОВАЯ ЭВАКУАЦЫЯ
ДЗЯЦІ З БЕРЛІНА

БЕРЛІН, 3 кастрычніка. (ТАСС). У сувязі з прадаўжаючымі набліжэннямі англійскай авіяцыі на Берлін, праводзіцца частковая эвакуацыя дзяцей.

СТАНОВІШЧА ЭВАКУІРАВАННЫХ
З ЛОНДАНА ЖЫХАРОУ

ЛОНДАН, 3 кастрычніка. (ТАСС). Газета атрымлівае ад эвакуіраваных з Лондана жыхароў многа пісем са скаргамі на неверагодна высокія пены, якія прыхоўваюцца на пляцы ўдалёных ад гасцінцы і хэлікоптарных палкоў, у раёнах, менш ішчых перакрытых ад бомбардировак. За тыдзень карыстаюцца двама пакоямі працуюць шэсць фунтаў стэрлінгаў.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі
У ПАЎНОЧНЫМ КІТАІ

На паўднёвым усходзе правінцы Шаньсі японскія войскі неаднаразова беспаспяхова праважалі адзіночкі кітайцаў ад горада Цзіньчэна.

У правінцы Суйюнь кітайцы занялі некалькі пунктаў у раёне Аньбэя.

У Цэнтральным Кітаі

Кітайскія войскі аднавілі актыўныя аперацыі ўздоўж чыгучкі Шанхай — Ханчжоу і шасе Ханчжоу — Нанкін.

У правінцы Аньхуэй прадаўжаюцца баі ў раёне Уэйі.

Вестах аб становішчы ў Паўднёвым Кітаі няма.

3 кастрычніка. (ТАСС).

ЗАКОНЧЫўСЯ XII ШАХМАТНЫ ЧЭМПІЯНАТ СССР

Пераможцы XII шахматнага чэмпіяната СССР: А. Ліліенталь і І. Бандарэўскі. Удзельнікі турніра — чэмпіён ВССР Г. Верасу.

РЭЗУЛЬТАТЫ ЧЭМПІЯНАТА

Ліліенталь і Бандарэўскі — па 13½ ачкоў;
Смыслоў — 13; Керэс — 12; Балеслаўскі і Батвінік — па 11½; Верасу, Дубінін і Макагонаў — па 10½; Пятроў — 9; Рагозін і Лісіцын — па 8½;

Канстанцінопальскі, Мікенас, Паноў і Стольберг — па 8, Герстэнфельд — 7; Левенфіш і Котаў — па 6½; Рудакоўскі — 5½.

МЕСЯЦ УПОРНАЙ БАРАЦЬБЫ

Г. ВЕРАСУ.

Здаў амаць месяц упорнай і напружанай барацьбы, барацьбы, у якой прымаў ўдзел найменшы шахматысты Саюзавага Саюза. XII шахматны чэмпіят СССР па сваю саставу пераважна нават усе міжнародныя спаборніцтвы апошніх двух год.

Вышкі турніра абвергі думку тых, якія думалі, што першае месца заваое Батвінік або Керэс, надаўшы поспех якіх засуджана высуіту іх у кандыдаты ў чэмпіёны свету.

Ні аднаму з іх не ўдалося дабіцца першага месца. Яго падзялілі чэмпіён Масквы Андрэй Ліліенталь і ростовскі майстар Ігар Бандарэўскі.

Ішчэ чатыры гошы назад імя Бандарэўскага было зусім невядома ў шахматных кругах, але ўжо ў 1937 годзе некалькі разоў перамог у турніры першай катэгорыі, поспех у X паршністве СССР і, галоўнае, поўны бласку і бясстрашнасьці стыль ігры заваявалі яму сімпатыі ўсіх шахматыстаў. Назвай Бандарэўскі, упорна працуючы над сабой, ішчэ больш узмацніў сваю ігру, якая да таго была не заўсёды салідная і абгрунтаваная. Ён не паябаўся не паслухацца тых шахматных рамантыкаў, якія сьвяржажалі, што будучыня толькі ў камбінацыйнай ігры. Яго няўхільны рост, павышэнне яго спартыўных поспехаў — бясспрэчны доказ правільнасці яго тактыкі.

Значна багацей шахматная біяграфія другога пераможцы турніра — Андрэя Ліліенталя. Ліліенталь — былы чэмпіён Венгрыі. Ён даўно жыве ў СССР і больш года таму назад перайшоў у советскае падданства. У шахматным актыве Ліліенталя ёсць 9 прызюў у міжнародных турнірах. На сваёй манеры ігры ён палівае сваёю суродзіца і прыяцеля Лайша Штайнера, такога-ж аматара стратэгічнага камбінавання. Вялі на старце, Ліліенталь разгравіўся ў другой палавіне турніра. Партыя апошняга тура Ліліенталь—Бандарэўскі паказала, што чэмпіён Масквы ўлада неўкрацімай воляй да перамогі. Перад іграй ён заявіў сваім пераможцам, што гэтую партыю ён абавязкова выйграе. І ён выканаў сваё абяцанне. Мікрааслішчому перавагу, атрыманую ў пачатку партыі, ён выкарыстаў з выключнай упартасцю, за што і быў узнатараджан грохам апладысмантаў, уявіў якія дарэмна прававалі распарачыкі турніра.

Упердзе ішчэ матч паміж двума пераможцамі, і гэтага матча ўсё шахматысты пашай краіны будзь чакаць з вялікай неярпывасцю.

УДЗЕЛЬНІКІ АБ ЧЭМПІЯНАЦЕ

АНДРЭЙ ЛІЛІЕНТАЛЬ

Шахматны чэмпіят СССР патрабаваў выключнага напружання ўсіх сіл, і мне з вялікай цяжкасцю ўдалося вытрымаць гэтае выпрабаванне.

За апошнія годы на маю ігру велізарнайшы ўплыў аказала советскае шахматнае шккола. Я перастаў так безгрунтоўна камбінаваць, як рабіў гэта раней, пачаў аздаваць тым стылем, які Флар ўлада называў «стылем пазітыўных камбінацый». Я многа прапанаў у галіне тэорыі, халя парэспітмаў лічу, што дробны астэацыя майм самым слабым месцам. Не магу тут не адзавіцца з удзячнасцю ад дэмавоце, якую я атрымаў ад кіеўскага майстра Канстанцінопальскага.

З таго часу, як мяне прынялі ў советскае падданства, я лічу сваім доўгам іграць меншай і больш настольна; з таго часу я адчуваю асабліва адказнасць за сваю ігру.

У гэтым чэмпіянаце мне ўдалося атрымаць высокае званне чэмпіёна чырвонай сталіцы, і я спадзяюся, што гэтае званне будзе сінонімам звання чэмпіёна краіны.

ВЛАДІМІР ПЕТРОЎ

Гадоў пяць — дзесяць назад асобныя майстры Злучаных Штатаў Амерыкі і Заходняй Еўропы, магчыма, неарузыкоўлілі якасцю сваёй ігры вядучых майстраў Советскага Саюза. Сёння, пры савай строгай крытыцы гэтага сьвяржажалі ўжо неляга. Шахматнае майстэрства Заходняй Еўропы не расце і да гэтага часу астэапаца здабыткам нямаюч.

Рост майстраў, іх імкненне да ўдасканалення, пошукі новых шляхоў у дэбютнай ішчэ, навацыя старых сістэм, усё больш і больш правільная трактоўка мітэлыішчылі і эндшпіля — вось асабнававы рысы советскай шахматнай творчасці, з якой нам, новым советскім грамадзянам, ўдалося асабіста азнаёміцца ў гэтым чэмпіянаце.

Гэты росквіт сіл і імкніў націск маядых майстроў нагадае вясеннюю паводку. І не дзіўна, што ў XII шахматным чэмпіянаце СССР рушына і вошчэ многіх старых шахматыстаў не вытрымаў гэтага націску.

ПЭТР ДУБІНІН

Бандарэўскі — буйная шахматная даравітасць, і яго поспех у гэтым чэмпіянаце зусім не выпадковы. Мне хочацца звярнуць увагу на няўхільны ўплыў яго спартыўных дасягненняў: у X шахматным чэмпіянаце ён дзяліў 10—12 месца, у XI чэмпіянаце — узяў шостае, а ў XII чэмпіянаце падзяліў першае — другое. Ліліенталь, нарэшце, знайшоў сябе, і ўжо другое буйнейшае спаборніцтва падрад праводзіць без паражэнняў. Буць з неярпывасцю чакаць матча паміж імі.

З Верасавым мне сустракаліся ўжо ў чэмпіянаце СССР 1934 года. Гэты арыгінальны і модны майстар на галаву выраў у параўнанні з тым перыядам. Я вярба ўпэўнен, што, як толькі мы ўдасца перамагчы галоўны свой недахоп — няўменне размярковаць час, мы ўбачым яго ў ліку пераможцаў усесаюзнага турніраў. Ды і ў гэтым турніры ён быў вельмі блізка да гэтага.

НОВЫ ТАРФЯНЫ ЗАВОД

ГОМЕЛЬ. (Мар. «Звязды»). Работнікі добрушскай папярвай фабрыкі «Герой працы» на стывку двух раёнаў — Церахоўскага (БССР) і Новазубаўскага (Арлоўская абласць), на балоне «Галаа» вываілі вялікі залежы торфу. Раннем Соўпаркома СССР гэтае балота перадава ў эксплуатацыю фабрыцы «Герой працы».

Пачалася падрыхтоўка да сезона 1941 года. Праводзіцца экскаватарная работы, падрыхтоўка балота да здабычы. Для правядзення гэтых работ Наркамат палкоўнай прамысловасці СССР у гэтым годзе асігнаваў адзін мільён рублёў.

На Беластоцкай метэаралагічнай станцыі

БЕЛАСТОК. (Мар. «Звязды»). На Беластоцкай метэаралагічнай станцыі арганізавана аэралагічная група. Яе задача — вывучаць верхняе слаі атмасферы, стратасферу. Група штодзённа выпускае радыёзонды, якія аўтаматычна рэгіструюць і перадаюць на радыё тэмпературу, вільготнасць і ціск паветра на розных вышотах. 29 верасня, калі ў Беласток было 8 градусаў цяпла, з вышаты 13 тысяч метраў над горадам радыёзонд прасігналізаваў 60 градусаў холаду.

ХРОНІКА

За апублікаванне заведама хлусівай інфармацыі аб стане аўтазавода «ІМ», разлічанай на абман урада і грамадскай думкі, Соўпарком СССР паставіў дырэктара заводу «ІМ» т. Музнецова А. В. зьяніць з паста дырэктара заводу і аддаць пад суд.

За неаднаразовае невыкананне рашэнняў урада і недапушчальную практыку парушэння канкрэтных ўказанняў урада ў частцы захавання дысцыпліны ў тэхналагічным працэсе вытворчасці на прадпрыемства Нарказата сярэдняга машынабудаўніцтва Украам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР т. Ліхачоў І. А. знят з паста Народнага камісара сярэдняга машынабудаўніцтва і зняпан на пасадае.

Украам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Намеснік старшын СНБ Саюза ССР тав. Малышў В. А. назначан на сумаішчэнно Народным камісарам сярэдняга машынабудаўніцтва.

Соўпарком СССР назначыў першым Намеснікам Народнага камісара сярэдняга машынабудаўніцтва тав. Анопава С. А., з аслабленнем яго ад абавязкаў Намесніка Наркома цяжкага машынабудаўніцтва.

ПІСЬМО У РЕДАКЦЫЮ

У майм замечці «Няма ішчэ сапраўднай барацьбы за выкананне ўказа», змешчанай у газете «Звязза» ад 22 верасня г.г., памылкова ўказана, што работніца мінскай швейнай фабрыкі ім. Круцкай т. Букацік зрабіла прагуд і ўграда 3 метры сапіна. На самай-жа справе гэта адносіцца да Букацік М. Ф., якая прапала на мінскай швейнай фабрыцы імені 8 сакавіка. Прашу прабоўніцу ў рэдакцыі газеты «Звязза» і работніцу фабрыкі імені Круцкай т. Букацік за дапушчаную мною памылку.

С. НЕСЦЕРАЎ,
інспэктар па рэацыяналізацыі Белшвейтраса.

Паведамленні

4 кастрычніка, у 8 гадзін вечара, у клубе імені Сталіна адуваўся інструментны дэкал для кіраўнікоў аргілектываў і аргітараў Варшаўскага раёна па патанію ўказа Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і пастаноў Соўпаркома СССР ад 2 кастрычніка 1940 года. Яўка абавязкова.

Варшаўскі РК КП(б)Б.

4 кастрычніка, у 8 гадзін вечара, у Доме партызёты (вясільна зала) адуваўся публічны дэкал на тэму «Аб міжнародным становішчы».

Далучыць — дапыт Ленінградскага пелітэшту і ім. Пахроўскага тав. Ефімаў. Блэты прадаюцца ў Доме партызёты (калядзьяры і бібліятэка), з 12 гадзін дня і ў райкомах КП(б)Б.

Адзны рэдантар Т. С. ГАРБУНОЎ.

Дзяржаўны ардэна Леніна Вялікі Тэатр оперы і балета ВССР. 4 кастрычніка. Кветка п'ясныя 8/Х—'Юно-Чю-Сан. Пачатак у 8 г. 30 м. веч.

Кінотэатр „Чырвоная зорка“ Ад 4 кастрычніка. ГУКАВЫ МАСТАЦКІ ФІЛЬМ ВІДТВОРАЦІ «МОСФІЛЬМ» ТРЫНАЦАЦЬ. Рэжысёр М. РОМ.

РАЙЗАГОТКОПОР. АРГАНІЗАВАНА БЕЛАРУСКАЕ РЭСПУБЛІКАНСКАЕ АДЗЬЯЛЕННЕ „ЗАГОТЖИВСЫРЬЕ“.